

ERDELYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM

KOLOZSVÁR. 1907. FEBRUÁR 3.

5. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Ugron Zoltán-féle fiatfalvi tengeri

1906-ban több mint 100 helyen kísérletezve.

Korai érés mellett legbővebb termőnek bizonyult. Legelőnyösebben tűnik ki minden tengeri közt a föld minőségéhez alkalmazkodása által. Legzordonabb klíma alatt is beérik. De brenci m. k. gazdasági akadémiánál aug. 12-én törték. Legszegényebb földben sem ad meddő szárt, televénydus és friss trágás földben k. holdanként 30 mmázsáig. Ára zsákostól, 80 kg. tizenhat, öt mázsan felül a vevő zsákjában mmázsánként ab Székelykeresztúr vasut és posta-állomás tizennyolc korona.

Ugyancsak magyar bikák és yorkshire mangalicza keresztezés malaczkok kaphatók. Kevés készlet. 1812

Előjegyzéseket elfogad:

Fiatfalvi gazdaság.

Nagyobb terjedelmű

és értékes

Arany, Réz, Pyrit, Vas, Fekete szén, Földolaj, Kaliumsó, Minkium, Cement stb. bányák és telepek felfedezői és tulajdonosai részére

a szükséges tőkét megszerzi illetve az eladást elsőrendű tőkések útján közvetíti egy megbízható szakember. — Érdeklődők küldjék ajánlatukat e lap kiadóhivatalába „Angol” jelige alatt. 1799

Gazdák,

kik egészséges, fajtiszta és tartós

szőlőültetvényre

akarnak szert tenni, rendeljék

szőlőoltványaikat

„Milleniumtelep”-ről, Nagyösz, 1805 Torontálmegye.

Magyar vagy német vagy szerb vagy román nyelvű művelettel eliatott nagy főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitűnő rendszerű uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselése, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

1707

Kedvező fizetési feltételek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítékl alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953.240.—	„
Tartalékok	601.263.93	„
Összesen:	2,554.503.93	K.
1901. évi fölösleg	90.349.—	K.
1902. „	59.782.26	„
1903. „	109.331.73	„
1904. „	72.438.23	„
1905. „	61.730.60	„

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyanis én az ember életére különféle módokat szerint.

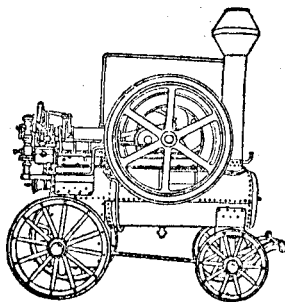
Az ázlat eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartálékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1901. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% egedményben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1018

az igazgatószék.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

Szőlő-oltványokat

a leg-nemesebb

Csemege fajokban szállít, fajtisztasáért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti

első szőlőoltvány-telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes.

(Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni:

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

1802

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁNUTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

1804 **Legujabb kitüntetések:**

1905. évi n.-enyedi kiállításon nagy díszoklevéllel kitüntetve.
1904. évi d.-sz.-mártoni kiállításon 5 díszoklevéllel kitüntetve.
1903. évi beszercei kiállításon 2 ezüst érmmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jótállás kifünő cséplésért!

A világ legegyszerűbb és legtökéletesebb motorcséplőkészlete.

Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkívül könnyen kezelhetők és szalmafedezés házak között is üzemben tarthatók.

Ezen motorcséplőkészletek a legkifünőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély).
Gróf Mikos Kelemen úrnál, Magyarcséte (Erdély).
Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed
Tóth Péter földbirtokos úrnál, Csantavér, és az ország több szász kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS -féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkifünőbbben beváltak, a magyar gazdaságközösségnek

Váladi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleketej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgönycim: „Agraria” Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

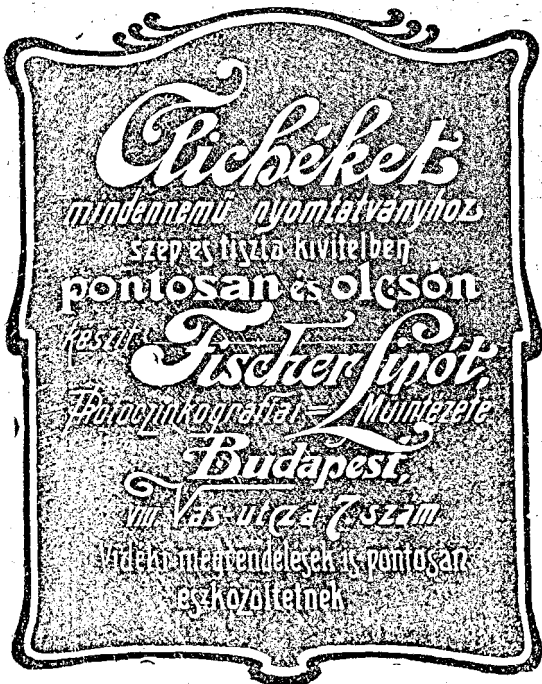
Tiszta acélsanyag
saját
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, svakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Fischer's Patent
mindennemű nyomtatványhoz
szép és tiszta kivitelben
pontosan és olcsón
készítik
Fischer's Patent
Hírneműgyártás - Műnyomatás
Budapest
V. Kálman-utca 15. sz.
Váladi Kállai Lajos gépgyáránál pontosan és olcsón készítenek

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
Telefon 149. Postatakpatri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. Ieszá. nit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beklüendő a te-lekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosok-nak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapí-rokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és svakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi svözetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fi-ze-tési feltételek mellett:

- Gazdasági gépeket,
- Gőzcséplő-készleteket,
- Tolókerek-randszerű vetőgépeket,
- Egyetemes acél-ekéket,
- Gazdasági malomberendezéseket,
- Teljes gazdasági gépeket,
- Fűrészfárai berendezéseket.
- Szeccskavágókat, 1461
- Répvágókat,
- Morzsolókat,
- Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, eze-ker-, szesz- és keményítő-gyárak be-rendezése, Műtrágya, erőtakarmanyok Derby-melasse, zsák, ponyva stb. stb

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermü-
ket a nagyrédemű közönség becses
figyelmébe.

Műtermek vannak:

- Kolozsvár Miskole
- Mátyás király tér 10. Városház-tér 20.
- Dés S.-A.-Ujhely
- Felső-sétatér. Fötér 9.
- 1729 Sárospatak
- Kossuth Lajos-u. 70.

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi árakon szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A tejszövetkezeti ügy nehézségei. (É. E.) . . .	51
Létezik-e „rablogazdálkodás”? Zehetmyr János. . .	52
Az algyógyi vetőmagtermelés és nemtsítés. I. . .	53
Az E. G. E. könyvtári címjegyzékének függeléke. II.	54
Erdély hajdani lötenyésztéséről.	54
Egyleti élet:	
Meghívó.	55
Vegyes közlemények.	55
Hirdetések.	

A tejszövetkezeti ügy nehézségei.

(É. E.) A székely ministeri kirendeltség működésének megkezdése óta nagy buzgalommal látott neki a tejszövetkezetek szervezésének különösen Maróstorda-, Háromszék-, Kisküküllő- és Tordaaranyosvármegyékben és működésének körébe fogja foglalni — mint értesülünk — rövidesen Alsófehérvármegye egyes községcsoportjait is. Kolozsvármegyében az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztálya indított újabban szélesebb körű mozgalmat a tejszövetkezetek létesítésére. Ennek az alig egy éves mozgalomnak pozitív eredménye ma még csak egy szövetkezet, a *kolozsi*, amely januárius 5-től kezdve naponként 300—320 liter tejet szállít be Kolozsvárra. Alakulófélben van egy szövetkezet Kolozskarán, egy Nagysármáson és egy Mezőörményesen. Hajlandóság van a tejszövetkezet alakítására még Nagypetriben Tamásfalva községgel kapcsolatban, Mákóban, továbbá Nagy- és Kiskapuson együttesen. Ezekben a községekben részben a tejnek Kolozsvárra való szállítását, részben a vaj- meg sajt készítést szándékozzák szervezni.

Azok, akik ilyen szövetkezetek szervezésében fáradoznak, azok tudják megítélni ennek a szervezésnek nehézségeit. Tévedés lenne azt hinni, hogy a nép bizalmatlansága, ujtásoktól való húzódása a legnagyobb nehézség. Kétségtelen, hogy ha megértették is a kisgazdák az előttük eddig merőben ösmeretlen tejszövetkezet célját, ha be is látják hasznát, ha magukban semmi ellenvetést nem találnak is a magyarázatokra: a jóakarattól a megalakulásig, a megalakulástól a működésig, a működéstől a prosperálásig még igen sok leküzdeni való akadály van magában a népnek felfogásában, gondolkodási módjában. A szervezők iránt támadt bizalmat gyöngye lábáról hamarosan leverheti *egy* bizalmatlan hang, amely a maguk körében, megcáfolás veszélye nélkül érvényesülhet. És akkor újra kell kezdeni a meggyőzést, a bizalom kiérdemlésének munkáját. Egy-egy tekintélyesebb, módosabb kisgazda vagy a falu vezetőinek valamelyike, a saját érdekei érdekében kettészakíthatja az akarat egységességét és a

megalakulás akkor már nehezebb, kevesebb részvétellel történhetik csak meg. És ha ezeken az akadályokon keresztül mégis megkezdte a működését a szövetkezet, akkor még mindig kockáztathatja a sikert, letörheti a tejszövetkezetben levő egyetemes érdeket a vezetők iránti bizalmatlanság, az egymás között való torzsalkodás. És ha ilyen helyen egy szövetkezet egyszer megbukik, örökre hitelevesztett lesz ott a szövetkezeti eszme.

Vannak azután — különösen Kolozsvármegyében — más nehézségek is. Ilyenek például a bivalytartás nagy elterjedése. Persze, hogy nem is gondolhatunk tejszövetkezet alakítására ott, ahol a szarvasmarhaállomány nagyobbik része a bivalytehenekből áll. De még ott is, ahol a bivalytartók kisebbségben vannak, még ott is, mivel a bivalytej oly mértékű értékesítésére nem lehet számítani, mint a tehén tejére, ezeknek az ellenkezése megghusíthatja az egészet. Nehézséget okoz azután sok helyen a legelők meg a takarmány hiánya; nehézséget okoz ez még ott is, ahol különösen biznának a szövetkezetben, ahol lelkesednének a kilátásba helyezett haszonért, de ahol az a hit még nem tud gyökeret verni, hogy a tejszövetkezet miatt érdemes lenne a gazdálkodás módján is fordítani majd egyet. És mégis nem hisszük, hogy a szervezők kitartása és lelkesedése mellett, a falu vezetőinek érdeklődésével és támogatásával ezek az akadályok leküzdhetők ne lennének.

De van azután egy másik körülmény és ez okoz végtelen nehézséget a Kolozsvárhoz, vagy más nagyobb városokhoz közel levő falvakban a tejszövetkezeti szervezkedésnek. Ez a körülmény az, hogy a leföldrött meg a vizezett, tehát a hamisított tej úgyszólván akadály nélkül, veszély nélkül hordható be a városba. Amíg vannak olyan községek, — amilyen például a sok között a Kolozsvárhoz nem is olyan közeli Mákó — ahonnan a tejupecek a tehentejet *leföldrre* kupánként 20 fillérért, vagyis literenként 14 1/2 fillérért összevásárolhatják és eladhatják literenként 20 fillérért, addig meddő dolog a tejszövetkezet létesítésére

== Jobb és ==
megbízhatóbb

== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
M * Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Gazdsági, főzelek- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. —

buzdítani. Hiába mondod ilyen helyeken, hogy a szövetkezet télen-nyáron adhat 20 fillért a tej kupájáért. Hiába mondod, hogy a szövetkezet nem apró krajcárokból, hanem havonként nagyobb summában fizet. Hiába hivatkozol arra, hogy a tejjel együtt leföldözi a becsületét is. Pénz beszél: és azt nem tudod elhíttetni vele, hogy 20 fillér a teljes tejért tisztességesebb ár, mint 20 fillért a leföldözött tejért. Megirtuk itt már egy ízben, hogy ezen és ezzel a város fogyasztásán csak következetes és drákói hatóságai vizsgálata, csak könyörtelen és szakadatlan bíróságolás segíthet. Azt hisszük, hogy ennek a vizsgálatnak költségei korántsem emészténék meg azt a jövedelmet, amely például Kolozsvár város pénztárába a minden liter tej után fizetendő $\frac{1}{2}$ fillér vámból befoly. De még ha megemésztenék is, még ha fölülhaladnák is: a törvény értelmében, a városi fogyasztás érdekében, a tisztességes tejtermelők megvédésének céljából is meg kellene ennek történnie.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben tették szóvá a napokban a tejszövetkezeti ügynek törvényes kerékkötőjét, a cégjegyzés meg a tejszövetkezetek adózása körüli eljárást. Az aláírások meg a bélyeg nagy tömege, a bíróságok törvényes szörszálhasogatása és akadékoskodása elkedvetleníti a szövetkezetek tagjait és vezetőit, megkötik a szövetkezetek működését. Ha a szövetkezet megalakulása már lehetségessé vált, akkor következnek az alakuló közgyűlés. A falvakban kiszokták dobolni azt, ha valami gyülekezésre hívják az embereket. A törvénynek ez mit sem ér: kell, hogy a cégjegyzés kéréséhez mellékeljék a meghívottak által aláírt kézbesítési íveket. Ahol ehhez az aláíráshoz ragaszkodnak és nem élnek egy kis jámbor csalással, ott bizony nehezen lesz szövetkezet. De ezen kívül is még hányszor kell aláírni a szövetkezet tagjainak és igazgatóságának kötelező nyilatkozatokat, alapszabályokat, jegyzőkönyveket, mikor a falusi embernél minden aláírás a bizalmatlanságnak és a félelemnek egy-egy fulánkját hagyja hátra. Az országos tejszövetkezeti felügyelő utalt a napokban arra, hogy az adózásnál a pénzügyminisztérium elvben kimondta, hogy a tejszövetkezetek adómentesek, de azért évenként megkapják az adóbevallási íveket és kiróják részükre az adót. Ennek a helyzetnek megváltoztatására törvényhozási intézkedés szükséges, mert soha és semmiféle törvényhozás célja nem lehetett és nem lehet, hogy olyan altruisztikus intézményeket, mint amilyenek a tejszövetkezetek a nyereségre dolgozó kereskedelmi társaságokkal egyforma jogi elvek szerint bíráljanak el, hogy korlátokat emlíjenek az ilyen szövetkezetek elé, amelyek a kis ekziszcenciák érdekében fejtenek ki hasznos, jólétfeltesztő munkásságot.

Létezik-e „rablogazdálkodás“?

Mielőtt megkísérelnék, hogy e kérdésre feleletet adjunk, előre kell bocsátanunk azt, hogy mi e kifejezést „rabló gazdálkodás“ szigorúan a Liebig-féle értelemben akarjuk venni, amely szerint tudvalevőleg olyan gazdálkodás értendő, amelynél a szántóföldnek nem adunk vissza annyi tápanyagot — különösen a legfontosabb és legdrágább foszfor-sav, kálium- és nitrogénből — mint amennyit a termés által elvonunk tőle. „Kiraboljuk“ a talajt legértékesebb anyagaitól és értéktelenné tesszük azáltal, mert ha a tápláló anyag mérlegének a vesztesége évről-évre ismétlődik, úgy a talaj mindinkább elszegényedik és végül, évtizedek, esetleg évszázadok után kénytelen előbbi termőképességének nagy részét elveszíteni. Ha tehát nem akarjuk a talajt kiszárolni, értéktelenné tenni, akkor az említett tápláló anyagokból legalább annyit adjunk vissza neki trágya alakjában, mint amennyit a termés által elvonunk tőle. Tudvalevőleg így hangzik Liebig visszapótlási teoriája és röviddel ezelőtt még ez képezte az alapot, amelyre a talaj termelésének egész tanát építették. Ma tudjuk, hogy az álláspont, amelyet Liebig elfoglalt — a tisztán kémiai — helytelen volt, hogy az ő visszapótlási teoriája emiatt nem megfelelő és hogy a belőle vont következtetések téveseknek veendőek. Ugyazólvan bűnök látszik, ilyképen beszélni egy olyan tudós fő-theoriájáról, aki oly halhatatlan érdemeket szerzett az egyetemes mezőgazdaság körül. Némely tudós még ma is szilárdan kitart a visszapótlási teoria mellett, mások ismét noha Liebignek tulajdonítják a tévedést, mégsem képesek teljesen szakítani az ő nézeteivel és így mindig oly következtetésekhez jutnak, amelyek a praktikus tapasztalatokkal ellenkeznek. Hiábavaló minden: Az elv hibás volt, *nincs rablogazdálkodás*, ha ugyan — mint rendszerint történni szokott — a „rablogazdálkodás“ alatt valami tilos, a gazdálkodásra káros ténykedést értünk. Ha a gazdálkodás céljának lehető magas, állandó tiszta jövedelem szerzését tartjuk, úgy csak racionális és irracionális gazdálkodás létezik. Aki racionális gazdálkodást akar üzni, az némelykor rablogazdálkodást kénytelen végezni Liebig értelmében, mert a növény tápláló anyagok utánpótlása igen drága lenne és ezenkívül nem is oly elkerülhetetlenül szükséges, mint ahogy az első pillanatra látszik. Mi ezt tapasztalatunkra támaszkodva, tisztán csak praktikus szempontból akarjuk megbizonyítani, még annak dacára is, hogy esetleg nézeteinkkel egyes teoretikusokkal ellenkezésbe jutunk. Nagyon kívánatos volna, hogy a teoria egyes képviselői e kérdésben felszabadulnának Liebig tanai alól, nehogy a gyakorlati gazdának mindig újból oly tanácsokat adjanak, amelyek anyagi károkat okoznak neki. Ugy vagyunk ezzel is, mint a takarmányozásban előforduló táplálóanyag aránnyal. Mennyi pénzt dobtak már ki abból a célból, hogy az elmélet által megdönthetetlennek tartott szabályt betarthassák! A teoretikus sohasem kérdezte, hogy mibe kerül ez, vagy az a proteindús takarmány, hanem egyszerűen előírta, hogy bizonyos cél elérésére a tápláló anyagnak ennek vagy amannak kell lennie. A praktikus ember, akinek minden kérdésnél az anyagi oldal legyen a fő dolog, számítani és kísérletezni kezd és végre arra a meggyőződésre jut, hogy marhát 1:8 vagy 9 tápanyag aránnyal, hogyha ért a helyes takarmányok kiválasztásához, épúgy kihizálhatja, mint 1:6 táplálóanyag arány-

nyal, amellet azonban jóval olcsóbban takarmányoz és több jövedelmet ér el, ami mellett teljesen közömbös előtte, hogy ily arányu etetésnél a szénhidrátok ki lesznek-e használva, vagy nem. Amint már fentebb említettük, körülbelül épp így áll a dolog a műtrágyával. Nincs gazda, ki már kételkednék abban, hogy a műtrágya alkalmas a termés emelésére és mégsem jogos gazdasági szempontból, ennek használata, amíg biztosak nem vagyunk abban, hogy egy átlagos évben jövedelmet is nyújt. A táplálóanyagok teljes utánpótlása és a talajerő megőrzése a jövőre nézve mindenesetre csak másodsorban jönnek tekintetbe, ha a gazdálkodás célja tiszta jövedelem elérése. Ki kényszeríthet bennünket, hogy arra törekedjünk, hogy a talaj termőképessége évszázadok után éppen olyan legyen, mint ma, ha a talaj erejének e megőrzése a jövőben nekünk folytonosan pénzbeli veszteséget okoz? Nem nevetnénk-e ki egy szénbánya tulajdonost, ha a bányája üzemet egyszerre azon tudatban, hogy bányája további aknázás után 300 év múlva kiürül, tehát értéktelen lesz, abanahagyná? És ha nemzetgazdasági szempontokat vetnek elének és, a földi termények nélkülözhetetlenségére utalnak, nem vehetnők-e ellene, hogy épp oly nehezen képzelhető el az emberi háztartás szén nélkül, mint gabonafélék hiányában és hogy, ha remélhető, hogy a szén teljes elhasználásáig eszközöket fognak találni, hogy más hőforrásokat hasznosíthassanak, vajjon a sokat ígérő kezdet alapján nem számíthatunk-e arra is, hogy a tápanyagok mesterséges előállítására a szántóföldet fölöslegessé fogja tenni és a mi birtokaink értéküket elfogják veszíteni? Bizonyára, de rögtön konstatalhatjuk, hogy a gazdaember sokkal jobb helyzetben van, mint a bányatulajdonos, hogy a hasonlat rosszul van választva, sántikál. Ugyanis a szántóföldet nem lehet annyira kiszákmányolni, mint a bányát, még akkor sem, ha a termőföldnek éveken át nem adunk annyi táplálóanyagot vissza, mint amennyit elvontunk tőle. Maga a természet gördített ez elé akadályt, mivel a talaj egyszerűen cserben hagy, ha a jövővel nem törődve ki akarjuk „rabolni“. Ugyanis ha a talajt egészen okszerűtlenül kezeljük, ha a megművelését elhanyagoljuk és kevés, esetleg semmi trágyát sem használunk, akkor a termés annyira hanyatlak, hogy a jövedelmezőség folytonos csökkenése miatt egy ilyen gazdálkodás csakhamar tönkre megy. Igen gazdag, csak nem rég művelés alá vett talajnál ez tovább tarthat, míg szegényebb, már nem annyira termőképessé talajnál igen hamar érhető el ez a határ. Ez azonban egyáltalában nem lép fel a tápláló anyagok teljes hiánya miatt, mert mi helyt ily talajt ismét jól megművelünk és istálló trágyával alaposan ellátunk, újból rövid idő alatt visszanyeri előbbi termékenységet. Így Märcker kísérleteket tett, amelyek szerint ugyanazon parcellán évenként, hektáronként termeltek:

Év	Termés (mmásza buzát)
az 1854—63-i évtizedben teljes trágyázással	27
az 1864—73 i „ trágyázás nélkül	18
az 1874—83 i „ „	8
az 1884. évben teljes trágyázással	24
az 1885. „ „	26
az 1886. „ „	30

Zehetmyr János.

(Folytatjuk.)

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztős kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokról előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Az algyógyi vetőmagtermelés és nemesítés.

II.

A földmivesiskola gazdaságában nemesített *bugás zab* (4. ábra). Vetési ideje: 1906. évi február hó 27. Vettetett 4-5 hüvelyk sortávolságra, kat. holdankint 150 liter vetőmag. Arattatott 1906. július hó 23-án. Szalmás termés kat. holdankint 35-69 q., melyből 11-83 q.

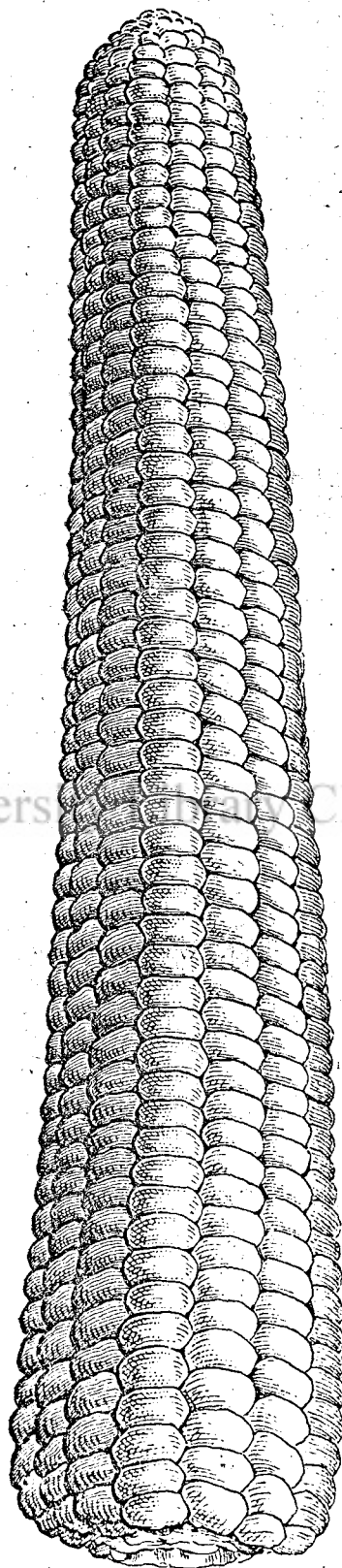
A földmivesiskola gazdaságában nemesített *magyar tengeri* (5. ábra). Vetési ideje 1906. évi április hó 6. vetőmag mennyiség kat. holdankint 25 liter, sortávolság 24 hüvelyk. Töretett 1906. évi augusztus 29-én. Csöves termés kat. holdankint: 24 q., a melyből 19-20 q. szem, 4-8 q. a csutka; tehát a csöves termés 80% szem, 20% csutka. A növény magasság átlag 240 cm., egy cső hossza: 24-6 cm., kerülete a középén mérve

kiállításán. Ápolás: kétszeri kapálás és töltögetés volt.

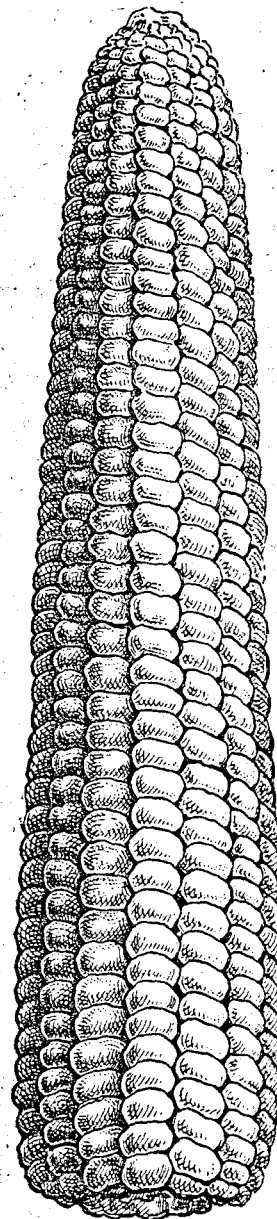
A földmivesiskola gazdaságában nemesített *csinkvántinó tengeri* (6. ábra). Vetési ideje: 1906. évi április hó 17. Vettetett 21 hüvelyk sortávolságra kat. holdankint 22 liter vetőmaggal. Töretett 1906. évi augusztus hó 20-án. Csöves termés kat. holdankint 16 q., melyből: 14-08 q. szem, 1-92 q. csutka; tehát a csöves termésnek 12%-a csutka, 88%-a

4. ábra.

5. ábra.

6. ábra.

szem és 24-86 q. szalma, polyva és törek; tehát a szalmás termés 32-25% szem, 67-75% szalma, törek és polyva. A növény magassága átlag: 135 cm., buga hossza: 27 cm. Egy bugában van átlag: 100 szem, 1000 szemnek sulya: 34 gr. Egy hektoliter mag nyomott 50 kg. t. Egyszer meggyomláltatott az acat- és vadrepce-től.

átlag 13-75 cm. A csövön a szem 12 sorban van. Egy csövön átlag van: 781 szem. Egy sorban: 60 szem. Egy hektoliter csöves tengeri átlag adott 46 liter szemet. 1000 szemnek átlag sulya: 350 gr. Egy hektoliter szem sulya 80 kg. — Kiténtetve az 1899-ik évben Szegeden tartott I-ső mezőgazdasági országos

szem. A növénymagasság átlag 170 cm., a cső hossza 15 cm., kerülete a középén átmérve: 12 cm. A csövön a szem 14 sorban van. Egy csövön van átlag 550 szem, egy sorban átlag: 39. 1000 szem sulya: 230 gr. Egy hektoliter szemnek sulya: 82 kgr.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kékélők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

☎ Telefon-szám 567.

☎ Telefon szám 567. ☎

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Az E. G. E. könyvtári címjegyzékének függeléke.

II.

I. G) Erdőszet, legelő, vadászat.

Berendy Béla: A legeltetés kérdése, Budapest, 1903	564
" A legeltetés és a havasgazdálkodás kérdése, Budapest, 1901	565
Erdészeti országos egyesület váiasza: Korlátozza-e az erdőgazdaság a legeltetést közgazdaságilag káros módon? Budapest, 1902	566
Fekete Lajos: Népszerű erdőszeti növénytan beszélgetésekben, III. füzet, Budapest, 1905	567
Illés Nándor: As ákác-paizstetű kérdése Magyarországon, Budapest, 1896	568
Károly Rezső: Rét és legelőmivelés, Budapest, 1905	569
Pavlik Sándor dr.: A legeltetési rendről, Kolozsvár, 1906	570
Vadas Jenő: Erdészeti kísérletek 1899, 1900, 1901, 1902. Selmezbánya, 8 füzet	571
I. H) Gazdasági berendezés, kezelés-, becslés, számvitel.	
Bernolák János: Előadások a hadsereg élelmezéséről általában, Budapest, 1904.	572
Hadwiger Albert: Tanácsadó fiatal gazdák számára, Kolozsvár, 1904.	573
Krolopp Hugó: Mezőgazdasági kereskedelem, Magyar-óvár, 1906.	574
Petri Károly: Das Schriftwerk des Landwirts, Berlin, 1903.	575
I. I) Mezőgazdasági iparüzleteket és építészeti tárgyaló művek.	
Baintner Ferenc dr.: A Mezőgazdasági szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, Kolozsvár, 1904	576
Domokos Kálmán: Az építkező gazda, Kolozsvár, 1898	577
Keller Gyula: Mezőgazdasági háziipar, 1903	578
II. A) Nemzetgazdaságtan, szépirodalom, statisztika, törvények.	
Árkövy Richárd: Vámcsövetség vagy önálló vámterület? Budapest, 1905	578
" Az agrárpolitika alapvonalai, Budapest, 1902	579
Balogh Pál: Népfaok Magyarországon, Budapest, 1902	580
Baross János dr.: A parcellázási mozgalom jelentősége, Budapest, 1904	581
" Agrár öröklési jog, Budapest, 1902	582
Bartóky József dr.: A gazdasági munkásügyi törvények, Budapest, 1902	583
Bánffy Miklós gróf: Levél a hitelszövetkezetek rendeltetéséről Erdély földbirtokosaihoz, Budapest, 1897	584
Bárdossy Jenő dr.: Az állatok, állati nyerstermékek és ragályfogó tárgyak magyarázata, Budapest, 1900	585
Bernát István: A magyar földbirtok tehermentesítése, Budapest, 1905	586
Bosányi Endre: A lisztvizsgálatok ügye, Budapest, 1904	587
Csillag Gyula dr.: A munkás és cselédbiztosítás rendezéséről, Budapest, 1896	588
" Törvény a gazdasági cselédekről, Budapest, 1896	589
Éber Ernő: A magyar mezőgazdaság átalakulásának föltételei, 1906	590
" A fajok harca, Budapest, 1905	591
" A magyar agrár politikáról, Kolozsvár, 1903	592
" Munkabér és kivándorlás, Budapest, 1902	593
Eichmann: Entwicklung und Stand des Kredit und Genossenschaftswesen der Siebenbürger Sachsen, Berlin, 1903	595
Fassbender M. dr.: T. W. Raiffeisen in seinem Leben, Denken und Wirken im Zusammenhange und der Gesamtenwicklung des neuzzeitlichen Genossenschaftswesens in Deutschland, Berlin, 1902	596
Forgon Lajos dr.: Adóreform, Budapest, 1903	597
Földmivelésügyi miniszterium: A világ gabonatermése 5 füzet, 1901., 1903., 1904., 1905. 1906 években, Budapest	598
" 1894. évi V. törvénycikk a telepítésről, Budapest, 1899	599
" Törvényjavaslat a telepítésről és birtokfeldarabolásról, Budapest, 1903	600
" Magyarország földmivelésügye 2 füzet, 1897—1902., 1897—1903., Budapest.	601
" Mezőgazdasági munkabérek Magyarországon 5 füzet, 1899., 1900., 1901., 1903., 1905. években, Budapest.	602
" Szabályzat a vetőmagvak olomzárólásáról, Budapest, 1903	603
" A korlátolt forgalmu birtokok kimutatása és Magyarország területének mívelési ágak szerinti megoszlása, Budapest, 1893	604
Galovits Zoltán dr.: A magyar agrárpolitika, Budapest, 1906	605
Gülpen Emmerich: Das Interesse des Mittelstandes an den neuen Handelsverträgen, Berlin.	606
György Endre: A középbirtokos hitele és a szövetkezeti raktár kérdése, Budapest, 1902	607
Hámos Gyula: Jövünk vagy: A nemzetiségi kérdés egyedül helyes megoldása, Rosnyó, 1903	608
Hieronymy Károly: Közlekedési eszközeink fejlesztésének irányelvei, Budapest, 1902	609
Horváth János dr.: A strike mint erőhatalom, Budapest, 1897	610
Indokolás a magyar általános polgári törvénykönyvtervezetéhez I—IX. kötetek, Budapest, 1901	611
Igazságügyi miniszterium: A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetének további tárgyalását előkészítő főlőadmány és a tervezetre vonatkozó birálati anyag I—IX. kötetek, Budapest, 1904—1905	612
Ivánka István: A vasuti kártalanítási kezelés, Ipolyság, 1901	613
Jogi lexikon, 4 kötet, Budapest, 1902	614
Katona Sándor: A közös vámterület, Budapest, 1905	615
Fr. Keller: Beurlaubung von Industrie Arbeitern zur Beschäftigung in landwirtschaftlichen Betrieben unter Mitwirkung der socialen Versicherungsanstalten, Leipzig, 1905	616
Kimutatás a Kolozsvár sz. kir. városban 10 év alatt görvély és gümőkórban elhaltakról, Kolozsvár, 1905	617
Koós Mihály dr. és Fokányi László: Állategészségügyi rendeletek, Budapest, 1902	618
Koós Mihály dr.: A székely akció ismertetése, Budapest, 1905	619
II. Köhler: Landwirtschaft und Sozialdemokratie, Leipzig, 1903	620
Közgazdasági Lexikon, 3 kötet, Budapest, 1903	621
Ladányi Béla: A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvény magyarázata, Budapest, 1901	622

Erdély hajdani lótenyésztéséről.

(Földm. Ért. gazd. szemléje.)

Az ország mezőgazdasági termelési viszonyaiban és ezzel karöltve állattenyésztésében történt óriási átalakulást mindnyájan tudjuk, mindnyájan érezzük és tapasztaljuk s most, midőn az egész gazdatársadalom már átlátja azt, hogy a mezőgazdaság jövedelmezőségének fokozása, a haladás által megkövetelt, sajnos, tulmagas közterhek teljesítése érdekében a mezőgazdaságok üzemének rendszerében mélyreható változásokat kell hogy tegyünk, nem érdektelen visszapillanttanunk a rég elmúlt időkbe, midőn a gazdaságaink ugyszólván fő jövedelmét az állattenyésztés képezte.

A világpiacra fokozatosan beállott átalakulások mindinkább a magtermelésre ösztönözték gazdáinkat s feltörve legelőiket, a szemtermeléssel szemben az állattenyésztés mindinkább háttérbe szorult. Majd a távoli világrészek óriási területeinek az ekevas részére történt alkalmassá tétele által, majd pedig a közlekedési világutak által a távolban termelt s olcsón termelt gabonane-műeknek az európai piacokra történt özönlése, visszahatással volt Európa s ezáltal hazánk mezőgazdaságára is.

Ezen áramlat hatását Európa nyugati országai természetesen hamarabb érezték s ennek egyik következményeként láthatuk Nagy-Britannia és Irland, Belgium és Hollandia és részben Franciaország állattenyésztésének hatalmas fejlődését. Ezen országok fejlett állattenyésztésük folytán képesek voltak az onnan rajokban kivitt tenyészállataikkal Észak-Amerika fejlődő mezőgazdaságát ellátni, hol is megtaláljuk legtöbb esetben tisztán továbbtenyésztve nevezett országok legkülönbözőbb tenyész állatfajtaikat.

Anglia oly mértékben szaporítja legelő-s takarmánynövényekkel bevetett területeit, mint amily mértékben 10—20 évvel ezelőtt hazánk gazdái szaporították a szem termelésre alkalmas, illetve alkalmassá tett földjeiket.

Az intenzivebb állattenyésztésre való átmenet immár nálunk is folyamatban van s miután erre hazánk mezőgazdasági viszonyai, következtetve már a múltból is, kiválóan alkalmasak, az állattenyésztésben, érve annak számszerinti mennyiségében látszólag beállott visszaesés, remélhetőleg néhány év alatt teljes mértékben pótolva lesz.

Foglalkozni kívánok ezuttal a hajdan oly hirneves erdélyi lótenyésztéssel, még pedig az időben kezemben lévő tényleges adatok alapján, midőn Erdély lótenyésztése a legvirágzóbb fokon állott: 1700 második felében.

Érdekes, de némileg elszomorító hatással voltak reám ezen adatok! Katonai részről egybeállított akkori kimutatás fekszik előttem a volt erdélyi ménesekről. Ezen kimutatásban az akkor létezett ménesek három osztályba soroltattak, az első osztályba azok osztattak, melyek a legjobb és legszebb hátszó jellegetek, a másodikba azok, melyek kiváló katonalovakat tenyésztettek a Huszár- és Chevaux-legers ezredek részére és végül a harmadik osztályba azok, melyek csupa huszár-lovakat tenyésztettek.

Sajnos, hogy a rendelkezésemre álló kimutatás elavult volta folytán néhány név elmosódott s ennek tulajdonítható, hogy néhol a ménes helyének, illetve tulajdonosának helyes megnevezése elmaradt.

A kimutatásban összesen 62 ménes van felsorolva s miután a kimutatás csupán az akkor legjobbknak ismert ménesek felsorolására szorítkozott, fogalmat alkothatunk magunknak Erdély akkori lótenyésztésének hatalmas méreteiről.

Az elsőosztályú ménesek voltak a következők: Gróf Teleki Károly, Szentpéter, Tordamegye.

Gróf Teleki Ferenc, Szentpéter, Tordamegye.

Gróf Teleki Imre, Pagocsa, Tordamegye.

Báró Dániel Imre, Nagylók, Maroszlék.
Gróf Rbédely Mihály, Sámson, Tordamegye.
Gróf Korniss Antal, Gyeke, Kolozsmegye.
Báró Bánffy Zsigmond, Borsa, Dobokamegye.
Báró Bánffy József, Borsa, Dobokamegye.
Gróf Gyulay Józsefné, Borsa, Dobokamegye.
Báró Kemény Miklós, Korond, Tordamegye.
Báró Huszár Sándor, Appafája, Tordamegye.
Ifj. gróf Bethlen László, Küküllőmegye.
Gróf Teleki Sámuel, Sáromberke, maros-Tordamegye.
Báró Bornemisza József, Szamosudvarhely, Szolnokmegye.
Báró Bánffy Elek, Nagyalu, Krasznamegye.
Báró Wesselényi Farkas, Drág, Dobokamegye.
Báró Bánffy György alezredes, Válaszút, Dobokamegye.
Báró Dániel Gábor, Góth, Tordamegye.
Gróf Kemény Farkas, Tordamegye.
Gróf Bethlen Domokos, Szengyel, Tordamegye.
Gróf Bethlen Lajos, Bethlen, Szolnokmegye.
Báró Wesselényi Miklós, Zsibó, Szolnokmegye.
Báró Bánffy Sándor, Bánffy-Hunyad, Kolozsmegye.
Gróf Haller János, Gorbó, Szolnokmegye.
Báró Szentkereszty, Egeres, Kolozsmegye.
Gróf Haller Antal, Egeres, Kolozsmegye.
Báró Alvintzy Gábor, Bányaviz, Kolozsmegye.
Gróf Haller Pál, Fehéregyház, Küküllőmegye.
Gróf Bethlen Pál, Bonyha, Küküllőmegye.
Báró Bornemisza János, Görgény, Tordamegye.
Gróf Mikes István, Marosujvár, Maroszlék.
Gróf Mikes Antal, Magyarcsesztve, Maroszlék.
Báró Dániel István, Nagyszék, Kolozsmegye.
Gróf Thoroczky Zsigmond, Szentkirály, Tordamegye.
Gróf Bánffy György, Bonchida, Dobokamegye.
Ezen elsőosztályú méneseik közül a legjobbaknak minősíti a kimutatás az alábbiakat: a szentpéteri, sámsoni, kerendi, sáromberki, szamosudvarhelyi, drági, válaszuti, szengyeli, bethleni, zsbói, bánffy-hunyadi, gorbói, bányavizi, fehéregyházi, bonyhai, marosujvári, nagyszéki, szentkirályi és bonchidai méneseiket.
Másodosztályú, vagyis Chevaux-legers és huszárlóvakat tenyésztő méneseiknek minősíti a kimutatás az alábbiakat:
Gróf Teleki Mihály, dobokamegyei ménesét.
Báró Bánffy László, Oroszfalu, Szolnokmegye.
Báró Bánffy József, Borsa, Dobokamegye.
Gróf Korniss Zsigmond, Szentbenedek, Szolnokmegye.
Gróf Haller Péter, Alporét, Szolnokmegye.
Özv. Báró Jósikáné, Szentjakab, Tordamegye.
Gróf Lázár Antalné, marosmegeyi ménese.
Gróf Teleki József, Sármás, Tordamegye.

Gróf Bély Ventzel, Gáld, Tordamegye.
Zaborszky, Monostor, Kolozsmegye.
Barcsay Péter, Fehérviz, Küküllőmegye.
Harmadosztályú, vagyis csupán huszárlóvakat tenyésztő méneseik az alábbiak:
Alsó Ferenc, Árpástó, Szolnokmegye.
Sándor János, Maroszlék.
Fogaras István, Kisbudák, Dobokamegye.
Saborszky, Bethlen, Szolnokmegye.
Szentmarjai György, Perecseny, Krasznamegye.
Szentmarjai László, Perecseny, Krasznamegye.
Buday, Szentiván, Tordamegye.
Barcsay Lajos, Szóra.

Amennyiben összehasonlítjuk ezen adatokat az ezidőszerint az erdélyi részekben fennálló ménesekre vonatkozólag rendelkezésünkre álló adatokkal, sajnálatos megállapíthatjuk ama tényt, hogy ezen méneseik igen csekély része áll még fenn ezidőszerint is, bár tagadhatatlan, hogy részben örökösödés, részben birtok-eladások folytán egyes itt felsorolt méneseik leszármazottjai egyéb néven ezidőszerint fennálló méneseikben bizonyára fellelhetők lennének.

A régi ménesekből ezidőszerint a régi helyen alábbiak állnak fenn:

Sáromberke, most is egy gróf Teleki Sámuel kezén — mint régenté,

Válaszút, ezidőszerint báró Bánffy Albert tulajdonában.

Zsibó, mint félvér ménés megszűnt, működik mint angol telivér ménés,

Bonchida, gr. Bánffy György tulajdonában, és végül Szentbenedek, gróf Korniss Károly kezén.

Azonban a régi kimutatásban szereplő családok leszármazói közül a Telekiek, Kemények, Beldiek, őseikhez hiven, ezidőszerint is üzik a változott viszonyok által megszabott keretekben.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ *kolozsvár-megyei szakosztályának intéző-bizottsága* f. hó 7-én csütörtökön d. u. 3 órakor, a vármegyház kistermében ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

az Elnökség

Tárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Jelentések:
 - a) háziipari tanfolyamok és népies gazdasági előadások rendezéséről;
 - b) tejszövetkezetek alakulásáról;
 - c) sertések beszerzéséről;
 - d) szőlészeti előadások rendezéséről;
 - e) cselédjutalmazások ügyében.
3. Állspáni átiratok:
 - a) a „papir“-buzával való tözsdei üzérkedés megszüntetéséről a nógrádmegyei közönség részéről áttett felirat véleményezése tárgyában;
 - b) Pozsony városa hustrágaság tárgyában intézett feliratának véleményezése;
 - c) a nagypetrii körjegyzőség faiskoláinak egyesítésének véleményezése;
 - d) járási főszolgabírák jelentései mezőgazdasági munkások helyes irányu gazdasági törekvéseinek támogatásáról.

e) kalotaszegi varrottás háziipar szervezéséről.

4. Javaslát a tej hamisítása ellen irányuló hatósági intézkedések iránt.

5. Javaslát gyümölcsstermelő tanfolyam rendezése iránt.

6. Szakosztályba lépett tagok bejelentése.

7. Indítványok és ülés napjáiig érkező tárgyak.

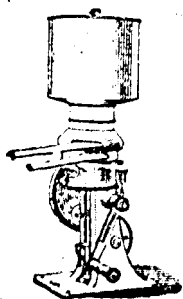
VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Csángók visszatelepítése Erdélybe.

Az Országos Nemzeti Szövetség az Erdélybe települni szándékozó bukovinai csángók küldöttségét vezette a földmivelségi miniszter elé. Az *alpestesi* magyarság körében, hova a települők iparkodnának, nagy örömet keltett, mert a magyar elem megerősödésétől remélik az elhatalmasodott és magyargyűlöletében erőszakoskodó oláhság háttérbe szorítását. Éppen ezért nagy megnyugvással fogadták Darányi Ignác földmivelségi miniszternek azt az ígérését, hogy visszatelepenni szándékozó véreink nemes törekvését a legmesszebb menő támogatásban fogja részesíteni, annál inkább, mert a visszatelepítéssel egyuttal meg lehet akadályozni, hogy a birtokok, amelyeket a bukovinai székely magyaroknak szántak, az oláh pénzüzetek kezébe jussanak.

Ujabbban azonban, mint nekünk írják, váratlanul nehézségek merültek föl, amelyek könnyen kockáztathatják a telepítésnek jól előkészített tervét. Darányi földmivelségi miniszter kiküldött megbízottja ugyanis a helyszínén megtekintette a bukovinai székely magyarok számára kiszemelt birtokokat és úgy találta, hogy tul vannak becsülve. Az *alpestesi* magyarság körében általában helyesnek találják a miniszteri kiküldött véleményét, de az a felfogás érvényesül, hogy e miatt még nem szabad elejteni a nemzeti szempontból oly nagyfontosságú tervet. Alkudozás útján talán sikerülne oly árban megállapodni, amelyet a birtokok megérnek, s a mely hazatérő honfitársaink boldogulását lehetővé tenné.

A mikor az egész országban a kívándorlás oly nagy növekedését tapasztaljuk, hogy már szinte nemzeti veszedelemtől beszélhetünk, kétszeres kötelessége a magyar államnak, hogy az idegenből, nem is üres kézzel hazatérő véreink letelepedését minden eszközzel előmozdítsa és nem szabad visszariadni semmi nehézségtől, a mely a terv megvalósításának látszólag útját állja. Az *alpestesi* magyarok éppen ezért még mindig erősen biznak a terv sikerében és remélik, hogy a fölmerült nehézségek elhárítása után mégis hazatérnek majd idegenbe szakadt honfitársaik, a kiket tárt karokkal várnak az oláhoktól tulsufolt, ősrégi magyar községben. Általános az az óhajlás is, hogy a hazatérő bukovinai székely magyarokat nem tanyákra szétszórva, de benn a faluban kell megtelepíteni, mert csak így lehet remélni a magyar elem megerősödését a faluban. Az *alpestesi* magyarok is a községben lakva, gazdálkodnak s ezt a rendszert találták célszerűnek bukovinai honfitársaink is, a mikor a birtokot megtekintették. Az *alpestesi* magyarok véleménye szerint e telepítés tervében annyira

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyisint mindenmü tejjgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszközgyár
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bormentve.

= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

összeforr visszatérő honfitársainknak és az alpestesi elárvult, magára hagyott magyarság érdeke egyaránt, hogy minden áron arra kell törekedni, hogy a szép terv valósággá is váljék.

— XVII-ik dési bikakiállítás és vásár.
A Szolnok Dobokavármegyei gazdasági egyesület 1907. évi február hó 25-én hétfőn, a dési orsz. baromvásár előtti napon, Voith Gergely kir. tanácsos dési szeszgyára udvarán, illetőleg istállóiban délelőtt 9 órakor kezdetét vevő, díjazással egybekötött bikakiállítást és vásárt rendez.

A bikakiállításon bemutatható 1 és 2 éves erdélyi-magyar fajtájú bika, tekintet nélkül arra, hogy kinek a nevelése, vagy kinek a tulajdona. Megjegyeztetik azonban, hogy az idegen vármegyék területén nevelt és onnan behozott bikák nem díjaztatnak, azok csakis a vásárban vehetnek részt.

A bemutatandó, kizárólag Szolnok-Dobokavármegye területéről származó legjobb testalkotású, legjobb fejlettségű erdélyi magyar bikák tulajdonosai a 20 díjban összesen 1000 korona értékű, a mezőgazdasági bizottság által szolgáltatott díjakkal lesznek jutalmazva. A bírálatot a mezőgazdasági bizottság és gazdasági egyesületük által felkérendő szakbizottság az értékszámrendszer alapján eszközli. A megítélt díjak bélyeges nyugta ellenében a helyszínén azonnal kiadatnak.

— Állatbiztosító szövetkezetek Háromszéken. A székelyföldi ministeri kirendeltség helyi megbízottja állatbiztosító szövetkezeteket szándékozik létesíteni a községekben. A megalakítandó szövetkezetek célja az volna, hogy a gazdák csekély befizetett díjért elhullott állataikért kárpótlást kapjanak. Ilyen állatbiztosító szövetkezetek az erdélyi szász községekben már régen szép sikerrel működnek s így a székely községekben is csak jó-tékony hatású lehet hasonló szövetkezetek felállítása.

— Sörárpa-kiállítás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület sörárpa kiállítás rendező bizottsága, Cserháti Sándor elnökle alatt szerdán tartott ülésében Jeszenszky Pál ügyvezető titkár javaslatára elhatározta, hogy a folyó évi november havában nagyszabású országos sörárpa- és komló-kiállítást rendez. Elhatározta a bizottság, hogy mindenekelőtt felír a földművelésügyi miniszterhez, hogy a kiállításra, — úgy mint az a külföldön is történik, — jelentékenyebb összegű díjat adományozni szíveskedjék. Értékesebb díjak adományozására az egyesület a maláta és söripari érdekeltségeket is fel fogja kérni. — Az országos sörárpa-kiállítás részletes rendezési és bírálati szabályzatának kidolgozására a bizottság Kárdy Rezső gazdasági akadémiai

tanárt és Thaisz Lajost a magvizsgáló állomás asszisztensét kérte fel, Mendl Jeromos azon javaslata felett, hogy az egyesület Budapesten egy nemzetközi kiállítással kapcsolatos sörárpavásárt rendezzen, — a bizottság napirendre tért, mert az eddig rendezett sörárpavásárok nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket.

— Nemzetközi terméskimutatás. Lubin Dávid a római nemzetközi agrár intézet tervezője és *Ruhland* tanár hirneves német agrárius írók között kifejtett egy nagyon érdekes eszmecsere a nemzetközileg szervezendő termés és piaci árstatistika értékéről. Lubin abban a véleményben van, hogy ha módunkban lesz pontos adatokat szerezeni be a várható, illetőleg a tényleges termés eredményéről, továbbá a fogyasztásról és az ennek folytán fennmaradó feleslegről, akkor az alap nélkül való spekulációnak ki lesznek zárva, megcsökken a papírba ereje tiltó intézkedések nélkül is. Ezért sürgeti ő a római intézet mielőbbi életbeléptetését és járja be Európát az idevonatkozó megállapodásoknak törvénynyé tétele ügyében. Franciaország e megállapodásokat jóváhagyta és Lubin nagy súlyt fektet arra, hogy ez részünkről is mielőbb megtörténjen.

— Állandó borvizsgáló bizottsági tagok. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter, a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény értelmében szervezett állandó borvizsgáló szakértő bizottságokhoz az 1907. évre, a *kolozsvári* bizottsághoz elnökül *Béldi Ákos* gróf nyug. főispánt, tagokul *Tuba Lajost* a kolozsvári gazdasági intézet tanárát, *Nagy Gábor* vendéglőst, *D. Dedk József* és *Farkas Samu* borkereskedőket, *Eöry Tivadart* az erdélyi pinceegylet titkárát, kolozsvári lakosokat nevezte ki; a titkári teendőket pedig *Ruzitska Béla* dr. egyetemi asszisztent bízta meg.

— Németország komlótermesztése 1906-ban. Németországban 1361 oly község van, amelyekben a komlóval beültetett terület minimum 5 ha. E községek komlóval beültetett összterülete 36,459,5 ha., amelyből 1070 ha. a folyó évben, 2342,9 ha. a múlt évben lett beültetve. A régebbi ültetvény tehát, amely már számba jön a komlótermésnél 33,046,6 ha. A beültetett területek terméseredménye 198,257 q. komló volt, amely 5,4 q.-nak felel meg hektáronként. Az 5 hektárnál kisebb komlóterületű községek termését hozzávetőleges becslés szerint állapították meg, amely szerint 5 hektárnál kisebb területeken összesen 2401 hektáron termesztettek komlót 1906-ban. Végeredményben tehát 38,861 hektáron 210,393 q. komlótermést állapítottak meg.

— Luxusb vásár a Tattersallban. Az

„OMGE.“ védnöksége alatt a Budapesti Tattersall társaság által rendezett f. évi tavaszi luxusb vásárok a következő napokon tartanak: az első tavaszi XXXV. sz. vásár március hó 11., 12. és 13-án, a második tavaszi XXXVI. sz. vásár április hó 14., 15. és 16-án. Mindkét vásár díjazással lesz egybekötve, melyeknél a díjazás feletti bírálatot az „OMGE.“ kebeléből kiküldött bizottság végzi. Az első vásár bejelentési határideje február 27-én, a második vásáráé április 2-án jár le. Bejelenteni csakis a vásárszabályokat magukon foglaló bejelentési lapokon lehet, melyeket bárkinek felszólítására a „Tattersall“ titkársága (Budapest, Kerepesi-ut 5.) küld meg.

— XXIV. budapesti tenyészállatvásár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület XXIV. tenyészállatvásárját 1907. március hó 24. és 26-án tartja meg Budapesten a Tattersall R. T. istállóiban, (szemben a keleti pályaudvarral).

A vásár díjazási céljaira Darányi Ignác földművelési miniszter 15,000, Budapest székesfőváros közönsége pedig 1000 koronát adományozott.

Felkérjük azon tenyésztőket, akik állataikkal a vásáron résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat az OMGE. titkári hivatalánál (Budapest, IX., Köztelek) bejelenteni, amely a vásár legközelebb megjelenő tervezetét és bejelentési ivateit az érdeklődőknek meg fogja küldeni.

— A földült nyugalom, a szenvedély lecsillapítására legmelegebben ajánlható egy pohár *barack cognac*, melyet az *Első Alföldi Cognacgyár* kecskeméti gyára készít. Kérjen tehát sürgősen árjegyzéket, amelyet a gyárvezetőség haladéktalanul díjmentesen megküld.

1709

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

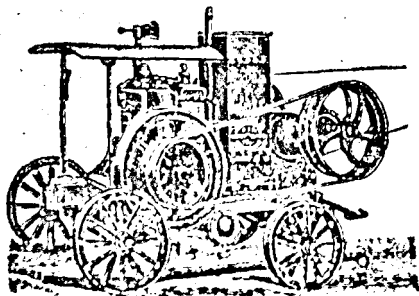
Akácfa 1—2 éves ezre 5 kor.

Öt évesek átültetettek 3—5 cent. átméretű szép sorfák 2 méterre visszavágva waggonba rakva : száza 25 korona, ezre 200 korona.

Szabó Lajos lelkész,

Apostag.

1836

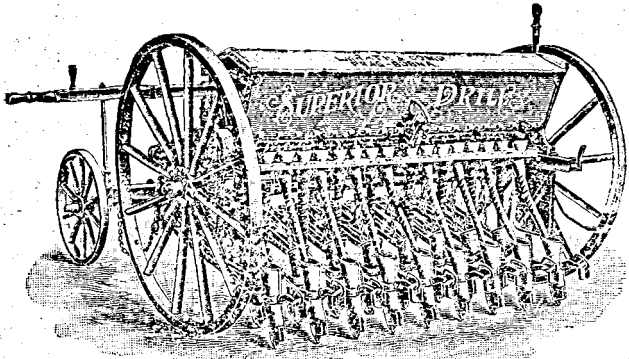

Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám. ■ MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzemb. ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Okl. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitrámegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosp (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, (907—4.) Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

1801-I. **Superior**
Sorvetőgépek

!!! Legjobb tolókerékrendszer !!!
Tessék közelebbi leírást kérni!
Finom-, szántás-, c-ukló- és rétboronák.
Egy- és többvasu ekék.
Háromtagu és egytagu hengerek.
Triőrök. Műtrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzeséplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 100 HP.-ig.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolossvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfiai adnak véleményt. 1001

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és rutányosan direkt forrásból közvetít.

Cim:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762

Telefon 311.

FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG

kolozsvári főkotelepe Mátyás-király-tér 12. (Telefonsz. 475.)
o o o o o Oránként friss pörkölés. o o o o o

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér.
o o o Zamatja és kitűnő íze felülmúlhatatlan. o o o

Tea és Rum különlegességek.

FISCHER-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak, gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagyár Budapest, V., Nádor-u 31-33, az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása
Ponyvakölcsönző intézet.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételi kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet”

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg. Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimélt eljárással szolgálatára legyek.

Bármilyen felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem tűni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott diszeret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

Ispán kerestetik 600 holdas gazdaságba, ki

a gazdaság minden egyes ágában jártas és több évi praxissal bír.

Feltételek: nős, józan életű és nem nagy igényekkel bíró és lehetőleg földimves iskolát végzett legyen.

Megkivántatik személyes jelentkezés és a fizetés meg egyezés útján történik
Az állás márczius 1-ig betöltendő.

Czim: **TOLOKÁN DEZSŐ, Sz-Kraszna.**
1814

Gazdatiszti állást

keres, nős, erőteljes, a gazdaság minden ágában, úgy szőlészetenben is szakképzettséggel bír. 17 éve nagyobb uradalmakba mint gazdatiszt volt alkalmazva, jó bizonyítvánnyal rendelkezik, állását bármikor elfoglalhatja. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Dávid S. J.

kocsigyártó és kocsifényező üzlete

BUDAPEST, V., Vigszinház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alakú kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becserejtetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

MÜHLE VILMOS

os. és kir. udvari szállító
TEMESVÁR

Mag-, Növény-, Rózsa- és Fa-Nagytenyészetek.

(Művelési terület 94 hold.) 1813

VILÁGKIVITEL!

A legjobb magvak kerti s mezei veteményezésre

(Mühle magvai jóságban elérhető, de ebben felülmúlhatatlanak.)
A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák

(Mühle fái többször átültettek, jól iskolázottak, mindenütt jól és bitosan gyarapodnak.)
A legszebb fenyőfélék, díszcserjék, rózsák stb. stb.

(Mühle túlelvélű mind télálló, dísz- és kuszócsereji, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)
Postacsomagok magvakkal 5 koronán felüli értékben bárhová bérmentve küldetnek.

Mühle kertészeti kézikönyvei illetéansok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak.
Dusan illusztrált főárjegyzék — páratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetik.

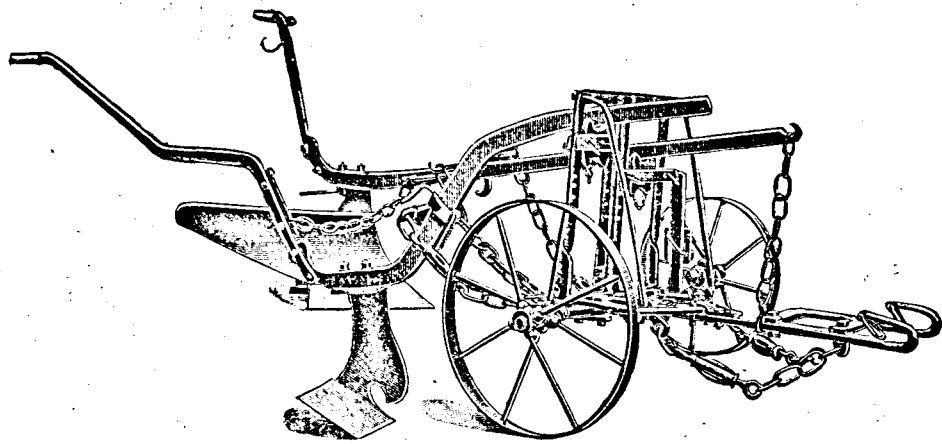
ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11-1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. szám alatt.

Csatornázás! Vizvezeték!
Villanyvilágítás!

A talajművelés legújabb és legjobb módja

a szabadalmazott
„BIPPART“-féle

egyes és kettős ekével

eszközölhető. — Egyidejűleg forgatja a termőréteget és lazítja az altalajt
Célszerű munkája folytán általánosan kedvelt.

A kukoricaszár táperejének leggazdaságosabb
kihasználása a

kukoricaszártépő-gép (shredder)

által történik. Bámulatos nagy munkaképesség, tartósság, egyszerű szerkezet és olcsó ár tekintetében egyaránt előnyösebb mint minden versenytármány.

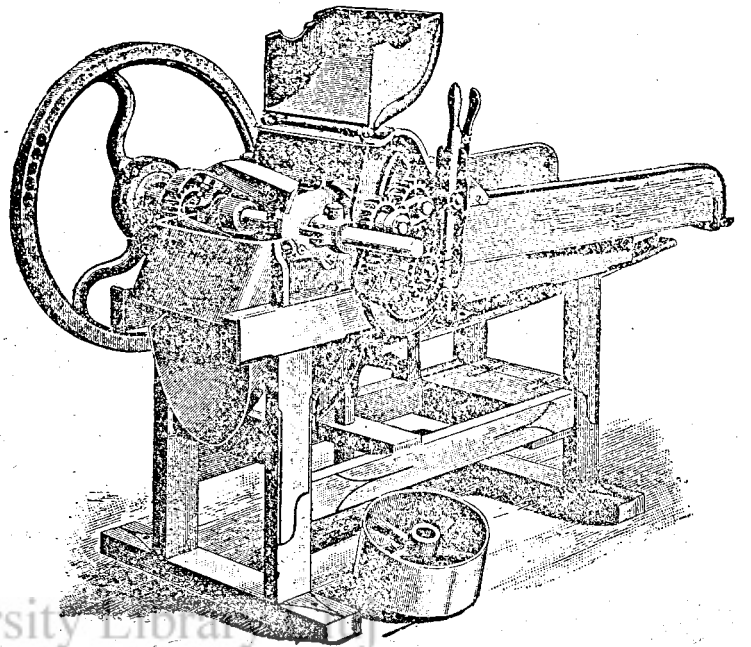
Leirással és árajánlással készséggel szolgál

BÄCHER RUDOLF

● ● MELICHÁR FERENC főraktára, ● ●
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 68-ik szám.

1803 Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND.

Eladó

a Báró Rothenthal
Henrikné szőke-
falvi (vasútállomás hely-
ben) gazdaságában, a birtok
bérbeadása miatt,

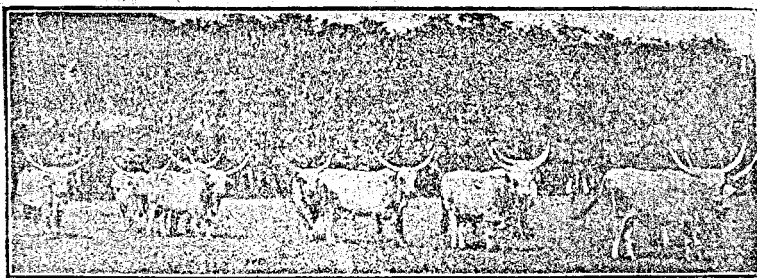
25 darab

magyar erdélyi fajta szelid tenyész tehén, erős, csontos, szabályos
testalkatúak, jó tejelők s ezeknek 39 drb. különböző koru üsző és bika borjai.

A tenyészet a Sperker Ferencz Szent-demeteri tenyészetéből több éven át előre lefoglalt fölösleges
számu tehén és üsző megvásárlása útján alapított s a törzsbikák is mindég onnan szerezettek be. Utóbbi
években a 2-éves tenyészvikák kimutathatólag darabonként 800—1200 koronáig adtak el.

Továbbá eladó 17 darab fekete fecske hasu mangalica anyakoca és 52 darab 1 éves süldő, vészen
átmentek.

Vevők kéretnek a megtekintés idejének megállapítása végett Sperker Ferencz
— földbirtokoshoz (lakik Szent-Demeter, u. p. Nagy-Kend) fordulni. —

Hévízi komlótelepemről,

mely is az 1885-iki országos és az 1896 évi mil-
lenáris kiállításokon „nagyérmét“, a brüsszeli
világ- és a kolozsvári gazd. kiállításokon „dieserő
okleveleket“, az O. M. G. E. 1901 évi komlókiál-
lításán III. nagy díjat nyerte

az ez év tavaszán vágandó dugványos
ezerét (későn érő Saazi) loco, homo-
ródi pályaudvar, huszonnégy koro-
o o nával árusítom el. o o

U. p. Homoród-Héviz.

Id. Gróf Haller János.

1796

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemeltetés óránként és lóerőnként csak 1—1½ fillér!
— Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cséplőkészletek. ●

HAJÓS és TÁRSA

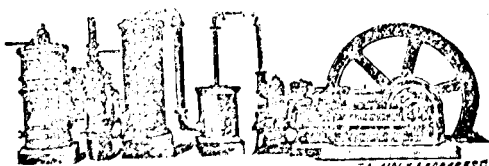
okleveles mérnökök
motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telecon 66—69.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
KÉTÜTEMŰ NYERŐOLAJ
MOTOROK és LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁGTERINT
1 1/2-2 FILLER
ÓRÁNKENT és LÓÓRÁNKENT
NINCSEK ROBBANÓ és TŰZVÉSZÉLY
MINDEN PENZÜGYÖRTELLENORZES
és ENGEDÉLY NÉLKÜL
WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
V. VACZI KÖRUT 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt.
15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelőség!

2 éves bor és csemege fás és zöld
oltványok, a legkitünőbb Chasselas, Muskotály
és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az ösz-
szes fajok részletes ismertetését és sok hasznos
tudnivalót tartalmaz — **ingyen és bérmentve** küld:

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA
szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

Gazdasági tanintézetet,

1841

esetleg vincellér. vagy föld-
mives iskolát végzett 25—
28 éves nőtlen egyén márci-
us 1. belépésre **Szám-
tartói** állást talál ifj. báró
Wesselényi Miklósné Ara-
nyos-Gyéresi birtokában.
Jelentkezők írjanak:

Sigmond Márton
gazdatisztnék,

Aranyos-Gyéresre.

Hirdetmény!

Alólirott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy

1 1/2 millió 150 különféle faju a legnemesebb

Bor és Csemege-szőlő fajokból őszi szedésű, gondosan elver-
melt, minden **szőlőbetegségtől mentes**, a faj azonos-
ságaért teljes szavatosság mellett
ajánlja sima szőlővessző készletét,
továbbá igen szép 2—3 éves gyü-
mölcsfa ojtványait. n. m.: Alma,
Körte, Kajszin, Őszi-barack, Cse-
resznye, Megy, Birs, Ojtót-Eper,

Eper, Akác és Gleditria magoncait, Diszfákat, virágzó cser-
jéket és felfutókat, Diót remek, szép különféle faju és nagy-
ságu fenyőket a legjutányosabb áráért pontos kiszolgálás
mellett ajánl a tavaszi időnyre. 1839

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Megrendelések: **Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő**
szövetkezet címére intézendők Kecskemétre.

Eladó gyógy- és specialis házi kezelési
ő-borok erdélyi hírneves mezőségi pincéből.

Özv. Báró **BORNEMISZA ANDRÁSNÉ sz. Gróf TELEKI**
POLIXÉNA ő méltósága, komlód-oroszfai gazdasági pincé-
jében eladó **kétszáz** hectoliter 1899., 1900., 1901. és
1905. évbéli, részben palackérett, Traminer, Rizling, Kővér
és Carbenet, kitünő, erős ugyszólva **gyógyborok.**

Átlagos árák hordó vételeknél válogatva 1 kor.-tól 1 kor.
60 fillérig. Bármikor megtekinthetők és értekezhetni helyt

ENGI ELEK megbizottal, esetleg levélben is.

Minta postán nem küldetik.

Szentmihálytelki vasuti állomásra vagy Szász-Régenre
levél vagy sürgöny értesítés után kocsit küldetik. Posta- és
telefon állomás **Nagy-Nyulas.** 1795

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű

1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár
Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített
telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérhá-
zaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület
vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas
összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsö-
nőknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök
közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással
készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Acetylén világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX**
készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a
vizbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli

1807 (a.)

berendezések.

Speciálítás: **önálló kis tolopek.** (Elektrogének) városok, kastélyok,
gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés
nincsen. **olcsó vételár!** Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillé-
rbe, egy tényleges lóór 6 fillérbe kerül. **Motorok:** benzine, gázra,
nyersolajra stb.-re bármilyen célra.

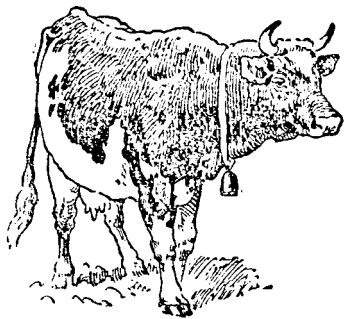
FEJÉR és SCHMIDT
Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1900. párisi világiállítás Grand Prix.
KWIZDA FERENC JÁNOS
 cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
 1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósportcikkek.

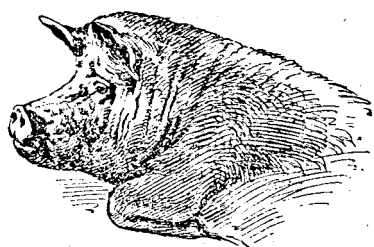
Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.
 Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.
 Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóban úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Kwizda-féle sertés- és baromfi-por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.
 Dietetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra ludak, kacskák, tyukok, gyöngytyukok, pávák stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, VJ., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés) a saint-louis-i világiállításon.
Alfa Separator R. J.

Jroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.
Tejgazdasági Gépgyár.
 Szallít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
 Tehénészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!
 Mindig friss sajtoltó por és jolyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!
 Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.
 Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással készséggel szolgálunk.

M. Á. V. ERDÉLYI FŐ- ÉS MELLÉKVONALAINAK MENETRENDJE.
 Az összes vég- és csatlakozó állomások kimutatásával. Érvényes 1906. október 1-től.

I Gy. 725	Sz. 900	Sz. 545	Gy. 915	ind.	Budapest k. p. u.	erk.	Sz. 720	Gy. 750	Sz. 640	Gy. 935
Sz. 515	" 827	" 851	" 553	é	Kolozsvár	ind.	" 602	" 1110	" 708	" 1256
" 532	" 854	" 830	" 611	ind.	"	"	" 521	" 1050	" 615	Sz. 1223
" 651	" 1016	" 1029	" 726	é	Ar.-Gyéres A)	ind.	" 348	" 930	" 518	" 1046
" 715	" 1044	" 1116	" 750	é	Kocsárd B)	ind.	" 307	" 900	" 443	" 1008
" 805	" 1145	" 1246	" 831	é	Tövis	ind.	" 157	" 812	" 338	" 900
"	" 1229	" 128	" 838	ind.	"	"	" 127	" 800	" 252	"
"	" 102	" 213	" 905	é	Küküllőszög C)	ind.	" 1248	" 735	" 220	"
"	" 153	" 318	" 944	é	Kis-Kapus D)	ind.	" 1141	" 656	" 124	"
"	" 333	" 452	" 1051	é	Segesvár E)	ind.	" 950	" 549	" 1151	"
"	" 359	" 525	" 1114	é	Héjasfalva	ind.	" 910	" 529	" 1125	"
"	" 750	" 627	" 209	é	Brassó F)	ind.	" 532	" 245	" 807	"
II Gy. 725	Sz. 800	Gy. 200	Sz. 1010	ind.	Budapest k. p. u.	erk.	Sz. 610	Gy. 110	Sz. 720	Gy. 935
" 1212	" 329	" 654	" 605	é	Arad	ind.	" 930	" 818	" 1125	" 416
" 1222	" 402	" 704	" 635	ind.	"	"	" 850	" 808	" 1050	" 401
" 307	" 900	" 1001	" 1041	é	Piski a)	ind.	" 412	" 508	" 615	" 105
" 401	" 1030	" 1101	" 1204	é	Alvinc b)	ind.	" 248	" 409	" 448	" 1205
" 427	" 1049	" 1113	" 1224	é	Gy.-Fehérvár c)	ind.	" 230	" 357	" 429	" 1136
"	" 1123	" 1135	" 1253	é	Tövis	ind.	" 200	" 333	" 355	"
A. Sz. 733	V. 1050	V. 659	Sz. 1023	ind.	Ar.-Gyéres	é	Sz. 505	V. 1015	V. 320	Sz. 912
" 755	" 1112	" 721	" 1043	é	Torda	ind.	" 445	" 955	" 300	" 852
B. V. 201	Sz. 805	Sz. 319	Sz. 910	ind.	Kocsárd	é	Sz. 740	Sz. 240	Sz. 834	V. 1231
" 253	" 846	" 400	" 951	é	M.-Ludas B')	ind.	" 700	" 200	" 754	" 1143
" 453	" 1025	" 537	" 1127	é	M.-Vásárhely	é	" 525	" 1225	" 615	" 935
" 506	V. 1042	V. 545	"	ind.	"	"	"	" 900	V. 544	" 915
" 635	" 1216	" 714	"	é	Szász-Régen	ind.	"	" 734	" 416	" 754
" 830	" 206	" 905	"	é	Déda	ind.	"	" 542	" 242	" 617
B1 V. 845	"	"	"	ind.	M.-Ludas	é	V. 730	"	"	"
" 919	"	"	"	é	Sajó-Magyarós	ind.	" 152	"	"	"
" 1014	"	"	"	é	Beszterce	ind.	" 109	"	"	"
C. V. 302	V. 243	"	"	ind.	Küküllőszög	é	V. 844	V. 648	"	"
" 902	" 838	"	"	é	Parajd	ind.	" 335	" 105	"	"
D. Sz. 228	Sz. 1120	V. 710	"	ind.	Kis-Kapus	é	V. 923	Sz. 615	Sz. 1241	"
" 358	" 1257	" 915	"	é	N.-Szeben D')	ind.	" 731	" 445	" 1120	"
" 812	V. 548	"	"	é	Fogarás	ind.	" 333	"	" 442	"
D1 V. 521	V. 145	V. 825	"	ind.	Nagy-Szeben	é	V. 700	V. 322	V. 1099	"
" 557	" 221	" 913	"	é	Nagy-Disznód	ind.	" 627	" 248	" 935	"
E. V. 310	V. 1034	"	"	ind.	Segesvár	é	V. 917	V. 503	"	"
" 342	" 1104	"	"	é	Héjasfalva	ind.	" 849	" 434	"	"
" 619	" 133	"	"	é	Sz.-Udvarhely	ind.	" 700	" 234	"	"
F. Sz. 515	V. 826	Sz. 250	T. 634	ind.	Brassó F')	é	Sz. 825	Sz. 159	V. 613	Sz. 1008
" 630	" 957	" 415	" 802	é	S.-Szt.-György F ²	ind.	" 705	" 1239	" 450	" 848
" 757	" 1145	" 558	"	é	Kovászna	ind.	" 538	" 1108	" 325	"
" 851	" 1241	" 852	"	é	K.-Vásárhely	ind.	" 449	" 1016	" 237	"
F1 V. 835	V. 417	V. 933	"	ind.	Brassó	é	V. 727	V. 132	V. 750	"
" 1028	" 552	" 1055	"	é	Zernest	ind.	" 600	" 1155	" 632	"
F2 V. 700	V. 1039	V. 500	"	ind.	S.-Szt.-György	é	V. 621	V. 425	V. 838	T. 1205
" 902	" 1242	" 831	"	é	Cs.-Szereda	ind.	" 320	" 223	" 635	" 903
" 1106	" 306	"	"	é	Cs.-Gyimes	ind.	"	" 1209	" 430	" 415
a Sz. 610	V. 1125	V. 407	V. 1100	ind.	Piski a')	é	V. 425	V. 1030	V. 300	Sz. 820
" 1006	" 358	" 905	" 440	é	Petroseny	ind.	" 1201	" 610	" 1036	" 503
T. 1157	"	" 1032	" 629	é	Lupény	ind.	" 1033	" 442	"	T. 322
a1 T. 620	V. 1135	T. 425	V. 1032	ind.	Piski	é	V. 448	T. 1025	V. 250	T. 810
" 718	" 1220	" 523	" 1116	é	V.-Ifnyad	ind.	" 408	" 938	" 210	" 722
b V. 200	V. 743	Sz. 411	"	ind.	Alvinc	é	V. 645	Sz. 1137	V. 848	"
" 655	" 1247	" 809	"	é	N.-Szeben	ind.	" 152	" 757	" 342	"
c V. 437	V. 940	T. 436	"	ind.	Gyulafehérvár	é	V. 723	T. 1103	V. 614	"
" 733	" 1232	" 747	"	é	Zalathna	ind.	" 455	" 820	" 343	"

TRÁGYAGIPSZ!

Mint az összes hazai gipszgyárak központi irodája, ajánlunk

kitünő trágyagipszet

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya a trágyagipsz, amely különösen sikerrel alkalmaztatik: istállótrágya javítására és konzerválására, lucerna, lóhere és pillangós növények trágyázására, mézszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya vagy konyhakertészethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra legnagyobb készséggel szolgál a

Magyar Gipsz-Kereskedelmi Részvénytársaság
 BUDAPEST, V., Dorottya-utca 9. szám.

Hirdetéseket jutányos áron felvállal a lap kiadóhivatala